



Capital Charge

เรียบเรียงโดย ญัฐฐา พาศัยยุทธ
นักพัฒนาระบบราชการ 7 สำนักงาน ก.พ.ร.
นายทศพร ดิเรกสุนทร
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ 5 สำนักงานงบประมาณ

บทนำ

รัฐบาลทำหน้าที่เป็นผู้ใช้จ่ายเงินงบประมาณในแต่ละปี เพื่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและจัดการบริการให้แก่ประชาชน ทั้งนี้ เนื่องจากเงินงบประมาณในแต่ละปีมีจำกัดทำให้งบประมาณที่จะนำไปใช้ในการลงทุนของภาครัฐมีน้อยเมื่อเทียบกับงบประมาณทั้งหมด หากรัฐบาลต้องการที่จะเพิ่มการลงทุนให้มากขึ้น ก็ทำได้โดยการตัดค่าใช้จ่ายในส่วนอื่นลง กู้เงินจากทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ หรือที่จะส่งผลกระทบต่อประชาชนมากที่สุดก็คือ การขึ้นภาษี

ดังนั้นการลงทุนของภาครัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนในสินทรัพย์ จึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากเป็นการลงทุนที่มีมูลค่าสูงและทำให้เสียโอกาสในการลงทุนตามนโยบายอื่นซึ่งอาจก่อให้เกิดประโยชน์หรือผลตอบแทนทางสังคมที่สูงกว่า

เอกสารฉบับนี้จึงขอเสนอ Capital Charge หรือค่าธรรมเนียมในการถือครองสินทรัพย์ของหน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นเครื่องมือบริหารการเงินชนิดหนึ่งที่สามารถนำมาใช้กับหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้การบริหารสินทรัพย์ขององค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความหมายของ Capital Charge

Capital Charge เป็นค่าธรรมเนียมรายปีในการถือครองสินทรัพย์ ที่เรียกเก็บจากหน่วยงานภาครัฐ โดยอัตราค่าธรรมเนียมอาจคิดจากร้อยละของมูลค่าของสินทรัพย์ ตัวอย่างเช่น ในประเทศอังกฤษใช้อัตราส่วนร้อยละ 6 ของมูลค่าสินทรัพย์ ซึ่งการคิดค่าธรรมเนียมนี้จะไม่ผลักภาระไปสู่ประชาชนผู้เสียภาษีโดยตรง แต่จะเป็นการกระตุ้นให้หน่วยงานของรัฐปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อลดภาระหนี้สินที่จะเกิดขึ้นจากค่าธรรมเนียมในการถือครองสินทรัพย์



ซึ่งวิธีการเก็บ Capital Charge มีอยู่ 5 วิธี คือ

1. Asset Model
2. Flows Model
3. Debt Assignment Model
4. Debt Equity Model
5. Full Cost Funding Model

ซึ่งระดับความยากง่าย และการสนับสนุนวัตถุประสงค์ข้างต้นแตกต่างกัน แต่การอธิบายในเอกสารนี้จะเอ่ยถึงหลักการและวิธีการอย่างกลาง ๆ โดยมีได้ลงรายละเอียดของรูปแบบใดโดยเฉพาะ

ในการนำระบบการเก็บค่าธรรมเนียมในการถือครองสินทรัพย์ของหน่วยงานภาครัฐมาใช้นั้นมีข้อดีที่สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ทำให้หน่วยงานภาครัฐตระหนักได้ว่าสินทรัพย์นั้นมีมูลค่าหรือค่าใช้จ่ายมิใช่ของฟรี
2. สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐปรับระดับผลการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสินทรัพย์ที่มี
3. ช่วยให้หน่วยงานพัฒนาวิธีการประเมินข้อเสนอในโครงการลงทุนที่จะเกิดขึ้นใหม่ได้ดีขึ้น
4. ทำให้หน่วยงานไม่ลืมที่จะรวมค่าสินทรัพย์ (ค่าเสื่อมราคา) เข้าไปในต้นทุนของผลผลิต
5. ช่วยการตัดสินใจในการเปรียบเทียบหนี้สินกับสินทรัพย์ของภาครัฐ โดยแสดงต้นทุนของสินทรัพย์อย่างชัดเจน
6. ช่วยให้หน่วยงานสามารถตัดสินใจระหว่างการเช่าหรือการซื้อสินทรัพย์ได้สะดวกขึ้น
7. ลดข้อจำกัดในการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานเพื่อให้ได้บริการที่ใหม่และดีกว่าเดิม

อย่างไรก็ตามแนวคิดในการเก็บค่าธรรมเนียมในการถือครองสินทรัพย์ของหน่วยงานภาครัฐนั้น **มีประเด็นที่ควรพิจารณาก่อนเริ่มใช้ดังนี้**

1. ฐานในการคำนวณอัตราค่าธรรมเนียมควรคำนวณจากอะไร
2. วิธีการคำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ที่มีลักษณะต่างกันจะทำอย่างไร
3. ขอบเขตในการเก็บค่าธรรมเนียมควรมีความครอบคลุมเพียงใด
4. อัตราค่าธรรมเนียมควรเป็นเท่าไร
5. ควรคิดค่าธรรมเนียมเมื่อไร
6. การจ่ายค่าธรรมเนียมมีวิธีการอย่างไร



ในกรณีของรัฐเวสเทิร์นออสเตรเลีย (Western Australia) ประเทศออสเตรเลีย มีการนำระบบการเก็บค่าธรรมเนียมในการถือครองสินทรัพย์ของหน่วยงานภาครัฐ มาใช้และตอบคำถามทั้ง 6 ข้อดังต่อไปนี้

1. ใช้มูลค่าสุทธิของสินทรัพย์ (Net Assets) ของหน่วยงานเป็นฐานในการคำนวณ
2. เนื่องจากประเทศออสเตรเลียมีมาตรฐานทางบัญชี (Accounting Standard) ของตนเองอยู่แล้ว จึงใช้มาตรฐานทางบัญชีที่กำหนดวิธีการคำนวณมูลค่าสินทรัพย์แต่ละประเภท
3. ครอบคลุมสินทรัพย์ทั้งหมดที่ได้มาจากการใช้เงินงบประมาณซื้อ
4. ใช้อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของภาคเอกชน
5. มีการคำนวณค่าธรรมเนียมเป็นรายไตรมาสสำหรับสินทรัพย์สุทธิ (Closing net assets)
6. หน่วยงานจ่ายค่าธรรมเนียมทั้งหมดของสินทรัพย์สุทธิ ณ ต้นปีการเงิน (Opening net assets)

สรุปวิธีดำเนินการ

1. การประเมินราคาสินทรัพย์ (Asset Valuation)

สิ่งสำคัญในการประเมินราคาสินทรัพย์ของหน่วยงานคือ

1. การกำหนดสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องในการประเมินราคา
2. การประเมินราคาโดยใช้ราคาสินทรัพย์ในปัจจุบัน
3. สินทรัพย์ที่หน่วยงานหลายหน่วยงานใช้งานร่วมกัน

การระบุรายการสินทรัพย์เพื่อใช้ในการประเมินราคา

ในการระบุสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องนั้น หน่วยงานจำเป็นต้องระบุรายการสินทรัพย์ทั้งหมดที่มีและรายงานต่อหน่วยงานกลาง และหน่วยงานกลางจะเป็นผู้พิจารณาเกณฑ์ในการประเมินราคาสินทรัพย์ บัญชี และรูปแบบรายงานสินทรัพย์

การประเมินราคาสินทรัพย์โดยใช้วิธี Deprival Value

Deprival Value เป็นวิธีประเมินราคา โดยใช้เกณฑ์ราคาในปัจจุบัน (Current Value) โดย Deprival Value ไม่ได้เป็นวิธีเฉพาะในการใช้ประเมินราคาแต่เป็นวิธีที่เป็นแนวทางพื้นฐานในการประเมินราคาสินทรัพย์ของหน่วยงานภาครัฐ



ความหมายของ Deprival Value

ต้นทุนสินทรัพย์ของหน่วยงานในปัจจุบัน ที่ใช้ในการผลิต ผลผลิตและบริการตามเป้าหมาย
ที่ได้กำหนดไว้ โดยที่ไม่พิจารณาถึงมูลค่าในอนาคตของสินทรัพย์นั้น

เกณฑ์ในการกำหนดวิธีการประเมินราคาสินทรัพย์ ต้องพิจารณาถึง

1. การทดแทนสินทรัพย์ที่มี โดยแบ่งเป็น 2 กรณี คือ
 - 1.1 สามารถซื้อสินทรัพย์ชนิดเดียวกันได้ในปัจจุบัน – ในกรณีนี้ให้ใช้ราคาในท้องตลาดในปัจจุบันในการประเมินราคาสินทรัพย์
 - 1.2 ไม่สามารถซื้อสินทรัพย์ชนิดเดียวกันได้ในปัจจุบัน (เนื่องจาก ตกรุ่น ฯลฯ) – ในกรณีนี้ให้ใช้ราคาที่ต่ำกว่าราคาสินทรัพย์ชนิดเดียวกัน ที่มีในปัจจุบัน
2. ในกรณีที่สินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบันมีความสำคัญมาก โดยไม่สามารถใช้สินทรัพย์อื่นมาทดแทนได้ ให้ประเมินราคาโดยใช้เกณฑ์ราคาที่สูงกว่าราคาของสินทรัพย์ในปัจจุบัน
3. ในกรณีที่มีสินทรัพย์เกินความจำเป็น และต้องการขายสินทรัพย์นั้น ให้ใช้ราคาขายในท้องตลาดปัจจุบัน เป็นเกณฑ์ในการประเมินราคา

ทั้งนี้ในกรณีของประเทศไทย กรมบัญชีกลางจะต้องกำหนดนโยบายบัญชีภาครัฐที่มีความเหมาะสมในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้ส่วนราชการนำไปปฏิบัติต่อไป

2. ขอบเขตและระดับในการใช้บังคับของ Capital Charge (Coverage Boundaries and Organizational Level)

ในการกำหนดขอบเขตในการใช้บังคับของ Capital Charge ต้องพิจารณาถึง

1. การระบุ / การแบ่งกลุ่ม หน่วยงานของรัฐ
2. การประเมิน พิจารณาวัตถุประสงค์ในการใช้ Capital Charge ในแต่ละกลุ่มของหน่วยงานของรัฐ
วัตถุประสงค์ของ Capital Charge
 - เพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการสินทรัพย์ที่มีในปัจจุบัน
 - เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้หน่วยงานประเมินราคาสินทรัพย์ที่มีในปัจจุบันให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง
 - เพื่อเป็นการสะท้อนถึงต้นทุนผลผลิต
 - เพื่อเป็นการพิจารณาโครงสร้างงบลงทุนของรัฐบาล



- สนับสนุนการจัดสรรทรัพยากรและทุนให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 - เป็นการเอื้อต่อการวัดผลการดำเนินงาน
 - ผลักดันให้เกิดการบริหารสินทรัพย์
 - เอื้อต่อการบริหารหนี้สาธารณะ
 - ทำให้การกำหนดราคา/ต้นทุนมีความเหมาะสมและครอบคลุม (full cost)
 - ผลักดันการมุ่งเน้นประสิทธิผลของทรัพยากร
 - ช่วยให้เกิดความยุติธรรมในการเปรียบเทียบราคาในการแข่งขัน (Competitive Neutrality)
3. ศักยภาพของรัฐบาลในการบังคับใช้ Capital Charge ในแต่ละกลุ่มหน่วยงาน
 4. อำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย
 5. ประสบการณ์ทางกระบวนการกฎหมายที่ผ่านมา

การกำหนดกลุ่มหน่วยงานของรัฐ แบ่งได้เป็น

1. หน่วยงานที่พึ่งเงินงบประมาณ

วัตถุประสงค์ที่ใช้ Capital Charge กับกลุ่มหน่วยงานที่พึ่งเงินงบประมาณ ก็เพื่อให้หน่วยงานเหล่านี้ได้พัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการสินทรัพย์ของตน โดยการนำ Capital Charge นั้น จะเป็นการช่วยให้หน่วยงานได้ดำเนินการในสิ่งต่อไปนี้

- กำหนดต้นทุนผลผลิตที่เกิดจากการใช้สินทรัพย์ที่มี
- เพื่อให้หน่วยงาน พิจารณาหาวิธีการใช้สินทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- เพื่อให้หน่วยงานได้พิจารณาถึง ทางเลือกในการใช้สินทรัพย์เพื่อผลิต ผลผลิต เช่น การใช้สินทรัพย์ที่มีในการผลิต ผลผลิต หรือ ไม่ใช้สินทรัพย์นั้นในการผลิต ผลผลิต
- เพื่อช่วยให้หน่วยงาน ได้มีการรายงานการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น กล่าวคือ หน่วยงานมัก จะรายงานต้นทุนผลผลิตที่ไม่ได้รวมถึงต้นทุนสินทรัพย์ (ค่าเสื่อมราคา) ทั้งหมดที่ หน่วยงานมี

2. หน่วยงานที่พึ่งเงินงบประมาณเพียง

วัตถุประสงค์ที่ใช้ Capital Charge กับหน่วยงานที่ ใช้งบลงทุนจากเงินงบประมาณ ก็เพื่อให้หน่วยงานเหล่านี้ได้พิจารณาการบริหารจัดการสินทรัพย์ที่มี ให้มีประสิทธิภาพ

3. หน่วยงานที่ไม่พึ่งเงินงบประมาณ



ระดับในการบังคับใช้ของ Capital Charge ในหน่วยงานของรัฐ

ระดับในการใช้บังคับของ Capital Charge จะส่งผลต่อวัตถุประสงค์ของ Capital Charge กล่าวคือ ถ้าใช้บังคับในระดับหน่วยงาน หน่วยงานจะเป็นผู้รับผิดชอบในการจ่ายค่า Capital Charge โดยที่หน่วยงานนั้นไม่ได้ปันส่วนค่าใช้จ่าย Capital Charge ลงไปในระดับแผนก

ในการปรับปรุงการบริหารจัดการสินทรัพย์ นั้น จำเป็นต้องกระทำในระดับหน่วยงานโดยรวม เพื่อเป็นการสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสินทรัพย์ของหน่วยงานนั้น

3. การกำหนดอัตรา Capital Charge (Capital User Charge Rate Model)

การกำหนด Capital Charge Rate

ในการกำหนด Capital Charge Rate นั้น จำเป็นต้องพิจารณาสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. Capital Charge Rate จำเป็นต้องพิจารณาถึง สถานะ และสถานภาพ ของตลาดทุน ในปัจจุบัน
2. Capital Charge Rate ต้องไม่เป็นการใช้ข้อมูล หรือการคำนวณที่มากและซับซ้อนเกินไป
3. Capital Charge Rate ต้องง่ายต่อการเข้าใจ และนำไปใช้
4. Capital Charge Rate ที่ใช้นั้น ต้องกระตุ้นให้ หัวหน้าหน่วยงาน ปรับปรุงการตัดสินใจในเรื่อง ต้นทุนผลผลิต และการบริหารจัดการสินทรัพย์

การใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของต้นทุนของเงินทุน (Weight Average Cost of Capital) เป็นตัวพิจารณา Capital Charge Rate

การวัดผลที่ดีที่สุดของ Opportunity Cost of Capital ของรัฐบาลในการลงทุนใน สินทรัพย์ หน่วยงานภาครัฐ ก็คือ Cost of Private Sector Equity ในระดับความเสี่ยงเดียวกัน ซึ่งจะสะท้อนถึงแนวคิดใน สินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมด

โดยที่แนวคิดที่เหมาะสมที่สุดสำหรับหน่วยงาน คือ Weight Average Cost of Capital (WACC) ซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (Weight Average Cost of Debt and Equity)



ในทางทฤษฎี WACC แล้ว เป็นสิ่งที่ง่าย แต่ในทางปฏิบัติแล้ว เป็นสิ่งที่ยาก โดยมีตัวแปรที่สำคัญคือ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นของหน่วยงานรัฐ และ Beta Coefficients

$$\text{WACC} = \text{Re.E/V} + \text{Rd.D/V}$$

E/V และ D/V คือ สัดส่วนของ ส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity) และ หนี้ (Debt)

โดยที่ $V = E + D$

Re = Cost of Equity

Rd = Cost of Debt

บทสรุป

1. WACC จะใช้ในการคำนวณหา Real Cost of Capital ของรัฐบาล
2. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคาร ต้องต่ำกว่า Capital Charge Rate เสมอ

4. กระบวนการทบทวน Capital Charge Rate (The Rate Review Process)

ในการใช้ Capital Charge Rate นั้น ต้องนำมาใช้กับหน่วยงานของรัฐทั้งหมด หรือในบางกรณี หน่วยงานบางหน่วยงานอาจจะได้รับการอนุมัติให้ใช้ Capital Charge Rate ที่ได้พัฒนาเฉพาะ เพื่อให้เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงานนั้น โดยวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสะท้อนถึง Cost of Equity Capital ของหน่วยงานที่แท้จริงและเป็นการเชื้อให้หน่วยงาน สามารถกำหนดต้นทุนผลผลิตที่แท้จริงได้

ในการทบทวน Capital Charge Rate นั้น เป็นหน้าที่ของหน่วยงานกลาง โดยหน่วยงานกลาง จะทบทวน Capital Charge Rate เป็นรายปี



ตัวอย่างการใช้ Capital Charge ในต่างประเทศ

เพื่อให้เกิดความชัดเจนถึงประโยชน์และผลกระทบของการเก็บค่าธรรมเนียมในการถือครองสินทรัพย์ของหน่วยงานภาครัฐ จึงขอนำกรณีตัวอย่างการใช้ Capital Charge ในประเทศต่างๆ มาเผยแพร่ดังนี้

1. ประเทศแคนาดา

แต่เดิมเมืองWinnipeg รัฐ Manitoba ในส่วนของใจกลางเมืองกว่าครึ่งเป็นลานเก็บของที่ว่างเปล่าทั้งที่มีทำเลดี ติดแม่น้ำและมองเห็นวิวทัศนียภาพที่สวยงาม แต่เนื่องจากองค์การบริหารของเมืองไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการถือครองสินทรัพย์ หรือแม้แต่ค่าบำรุงรักษาสถานที่ที่ใช้เงินงบประมาณมาจ่าย จึงไม่มีแรงกระตุ้นให้ดำเนินการใช้ประโยชน์จากพื้นที่นี้ ซึ่งหากนำมาสร้างเป็นอาคารที่พักอาศัยจะช่วยก่อให้เกิดรายได้จากภาษีและกระตุ้นการเจริญเติบโตของธุรกิจประเภทร้านค้า ร้านอาหาร และการขนส่งทางน้ำในบริเวณนั้น

การที่หน่วยงานภาครัฐไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการถือครองสินทรัพย์ทำให้ขาดแรงจูงใจที่จะบริหารการใช้สินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ และยังใช้งบประมาณในการบำรุงรักษาสินทรัพย์สูงขึ้น ทางออกที่ดีที่สุดที่จะสร้างประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของหน่วยงานก็คือการเก็บค่าธรรมเนียมในการถือครองสินทรัพย์ของหน่วยงานภาครัฐ (Capital Charge) ทำให้หน่วยงานบริหารของเมืองที่ดูแลสินทรัพย์อยู่ ประเมินราคาตลาดและจ่ายค่าธรรมเนียมเท่ากับต้นทุนในการกู้เงิน (Cost of Borrowing) จำนวนเท่ากับราคาของสินทรัพย์จากธนาคาร

ในกรณีนี้ สมมติให้พื้นที่ลานเก็บของมีราคาตลาดเท่ากับหนึ่งล้านดอลลาร์ และ Cost of Capital เท่ากับ 8% หน่วยงานบริหารของเมืองจะต้องรับผิดชอบค่าธรรมเนียม 80,000 ดอลลาร์ต่อปี หากว่าหน่วยงานยังต้องการจะใช้พื้นที่เก็บของต่อไป ดังนั้นเพื่อเลี่ยงค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นนี้ หน่วยงานจะต้องตัดสินใจว่าจะย้ายเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ไปเก็บยังพื้นที่อื่นที่มีมูลค่าไม่สูงนัก หรือจะขายเครื่องมือและอุปกรณ์ทิ้งและเลิกใช้พื้นที่นั้น พื้นที่ลานเก็บของจะถูกขายในราคาหนึ่งล้านดอลลาร์เพื่อสร้างอาคารที่พักอาศัย

2. ประเทศออสเตรเลีย

กรมสาธารณสุข ในรัฐ Western Australia ได้ขายที่ดินในเขต Fremantle ในราคา 1.3 ล้านออสเตรเลียดอลลาร์ โดยที่กรมสาธารณสุขสามารถเลือกที่จะเก็บเงินจำนวน 975,000 ออสเตรเลียดอลลาร์ไว้ (75% ของ 1.3 ล้าน ออสเตรเลียดอลลาร์) ภายใต้นโยบายปัจจุบัน หรือ คืนเงินจำนวน 1.3 ล้าน ออสเตรเลียดอลลาร์ ให้กับรัฐบาลเพื่อเป็นการลดภาระค่า Capital Charge ของกรมสาธารณสุข ภายใต้ข้อบังคับ Capital Charge กรมสาธารณสุขสามารถรับประโยชน์จากการที่ได้ลดวงเงิน Capital Charge



โดยการคืนเงินจำนวน 1.3 ล้าน ดอลลาร์ออสเตรเลียให้กับรัฐบาล ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 1998 กรมสาธารณสุขมีสินทรัพย์รวม (Net Assets) เป็นมูลค่า 1,050 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณจำนวน 84 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย (8% ของ 1,050 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย ตาม Capital Charge Rate ที่กำหนด) ให้กรมสาธารณสุข เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการผลิตผลผลิต และเพื่อชำระ Capital Charge หากสินทรัพย์รวม (Net Assets) ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

โดยเงินงบประมาณของกรมสาธารณสุข จำนวน 84 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการชำระค่า Capital Charge นั้น จะถูกแบ่งเป็น 4 ส่วน ส่วนละ 21 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย และให้กรมสาธารณสุข ชำระค่า Capital Charge เป็นรายไตรมาส ไตรมาส ละ 21 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย หากสินทรัพย์รวม (Net Assets) ของกรมสาธารณสุขไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ในเดือน พฤศจิกายน 1998 กรมสาธารณสุขได้เจรจาขายที่ดิน Alma St ในเขต Fremantle เป็นเงิน 1.3 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย ภายใต้ข้อบังคับ Capital Charge กรมสาธารณสุขสามารถเลือกที่จะดำเนินการได้ อย่างใดอย่างหนึ่งใน 2 วิธี คือ

1. เก็บ 75% ของวงเงิน 1.3 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย จากการขายที่ดินไว้ เพื่อนำไปลงทุนในสินทรัพย์อื่น ในกรณีนี้ กรมสาธารณสุขจะยังคงมีสินทรัพย์รวม (Net Assets) เท่าเดิม และยังคงต้องจ่ายค่า Capital Charge ในจำนวนเท่าเดิม คือ ไตรมาสละ 21 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย รวมทั้งปี (4 ไตรมาส) เป็นเงิน จำนวน 84 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย โดยในกรณีนี้ กรมสาธารณสุขไม่ได้รับประโยชน์ใดๆ จากการขายที่ดิน

2. คืนเงินที่ขายที่ดินจำนวน 1.3 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย ให้กับรัฐบาล โดยกรณีนี้ กรมสาธารณสุขจะได้รับประโยชน์ทันทีจากการลดวงเงินค่า Capital Charge ลง เนื่องจาก สินทรัพย์รวม (Net Assets) ของกรม

สาธารณสุขมีจำนวนลดลง โดยที่กรมสาธารณสุขจะได้รับส่วนลด ค่า Capital Charge ตามรายละเอียดดังนี้

สินทรัพย์รวม (Net Assets) เดิม	1,050	ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย
หัก ขายสินทรัพย์ไป	1.30	ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย
สินทรัพย์ทั้งหมด คงเหลือ	<u>1,048.70</u>	ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย

ภาระค่า Capital Charge เป็นจำนวน 8% จาก **สินทรัพย์ทั้งหมด 1,048.70 ล้าน**
ดอลลาร์ออสเตรเลีย



สรุป ในกรณีนี้กรมสรรพากรฯ ต้องชำระค่า Capital Charge ปีละ 83,896 ล้านบาท ลดลงจากเดิมที่กำหนด Capital Charge ไว้ที่ปีละ 84 ล้านบาท โดยลดลงเป็นจำนวน 104,000 ล้านบาท (หรือไตรมาสละ 26,000 ล้านบาท)

หมายเหตุ : 1. ประเทศที่จะใช้ Capital Charge ได้นั้น จะต้องใช้ระบบบัญชีในรูปแบบเกณฑ์คงค้าง ซึ่งหน่วยงานสามารถประเมินราคาสินทรัพย์ได้ตามนโยบายบัญชีดังกล่าว

2. ในกรณีของประเทศไทยนั้น การพิจารณาใช้ระบบงบประมาณแบบคงค้าง ควบคู่กับ Capital Charge จะต้องพิจารณาร่วมกับ แนวทางการให้อิสระต่อส่วนราชการในการบริหารสินทรัพย์ (เช่น ขาย เช่า หรือ ซื้อ) ไปด้วย มิเช่นนั้นจะถูกเก็บ Capital Charge โดยไม่สามารถเปลี่ยนโครงสร้าง/ปริมาณ ของสินทรัพย์ ในระยะสั้นถึงระยะกลางได้ ทำให้เป็นการลดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน